

כל כתבי אברהם מאפו

(הוצאת „דביר“, תרצ"ט).

דין השיכחה לגבי יצירות ספרותיות ישנות, אצל כל אומות העולם, חל לא רק על אלו שפירסומן היה מוצדק לשעתן בלבד; גם החשובות והיפות בטעמן לכל הדורות נשכחות לדור אחד או יותר, — עד בוא תקופת־ענין חדשה; אכן, אצל כל אומות העולם גורמת לשיכחה זאת גם כמותן הגדולה, הגדלה והולכת, של היצירות גם החשובות לכל הדעות ואילו הספרות העברית החדשה, שגילה צעיר מאוד, לפי הערך, — הרי יצירותיה בכלל אינן רבות כדי הצדקת שיכחתה של יצירה חשובה, שפתחה תקופה, הצעידתנו בדרך ההתפתחות הטובה והיתה לכשעצמה נכס אמנותי. ואף־על־פי־כן לא מעטים הם הסופרים העבריים, שיצירותיהם חשובות לנו גם בזמן הזה, ואולי ביחוד בזמן הזה, ואין קורא בהן — גם משום טעם מעציב פשוט: הן אולו משוק הספרים ואין אתה מוצאן אלא לאחר חיטוט רב בספריות.

לא רק כחומר הכרחי לחקר קורותיה של הספרות העברית ניתנים כתבי אברהם מאפו לקריאה לתלמידי בתי הספר שלנו, — אנו רוצים שבני־הנוער יתבשמו מרוחו וכשרונו של מספר עברי ראשון זה בספרותנו החדשה; כל מורה עברי, כל משכיל ואוהב־ספר זוכר או שואף להיזכר בהנאה ב„אהבת־ציון“ ושאר יצירותיו של אברהם מאפו.

ואת הופעת כתביו בהוצאת „דביר“ יש לראות כמעשה תרבותי־ספרותי בעל ערך מתמיד; התלמיד, הקורא המבוגר, המורה העברי, הסופר — הספר הזה

ימשוך על ספריותיהם קו של חן וחשיבות. אכן, גם צורת הספר והדפסתו הולמות הוצאת ספרים קלאסיים, שכובדם החיצוני יפה לכובד־הראש של הסופר ויצירתו. ספר כזה אין אתה יכול לקרוא אלא ליד השולחן ומתוך כוונה ויחוד, — כי הוא תובע ממך את כל תשומת־עיניך ולבך; ויפיים לכך הם אלה הדפים הגדולים והרחבים, המודפסים בהידור ובקפדנות רבה.

את הספר פותח יעקב פּיכמן במסה חדשה ומקיפה על חייו ויצירתו של א. מאפו; מסה זו כשלעצמה, ולא־כל־שכן בצד יצירתו של מאפו, נותנת לקוראיה הערכה שלימה ומצויינת בכוח ניתוח של הזמן, של הסביבה התרבותית והספר־רותית, של האיש והיוצר, ניתוח מעמיק, בלתי־משוחד, אם כי יסודו באהבה ורגש־תודה אישי ומיוחד, השמור מהמבקר למאפו מימי נעורים, שנתברכו בהשפעה טובה של דברי ספרות מצויינים. ואם כי י. פּיכמן הרבה לכתוב על א. מאפו עד עכשיו — מוצאים אנו במסה גדולה זאת פנים חדשות בהלכות ספרות, דברי־הערכה מקוריים, דרגות־עליה לביטוי רווי בגרות ואחריות לכל משפט; במסה זאת הצלית המבקר למזג מזיגה נפלאה את עמקות המחשבה עם בהירות ההבעה, הגובלת עם פופולאריות כמעט, וההקדמה תתחבב על קוראים מכל גיל ולפי דרגות־השגה שונות.

התמונות המעטות בספר, דיוקנאות של א. מאפו ובני־משפחתו, ודוגמת כתב־ידו — מוסיפים לכרך זה לואי של חן; המשאלה המתעוררת יחד עם רגש ברכת־הנהנין של המעשה הגדול של „דביר“ היא, שכרך זה, לפי מגמתו, צורתו וטעמו, לא יישאר בודד בספריתנו ויגרור אחריו הוצאת כתביהם החשובים של קלאסיקנים, שנשכחו או נשכחים מאתנו על־פי דין השיכחה הנורמאלי או מאונס, הבא מפני חוסר המו"ל המתאים והראוי להוצאת ספרים כאלה.